

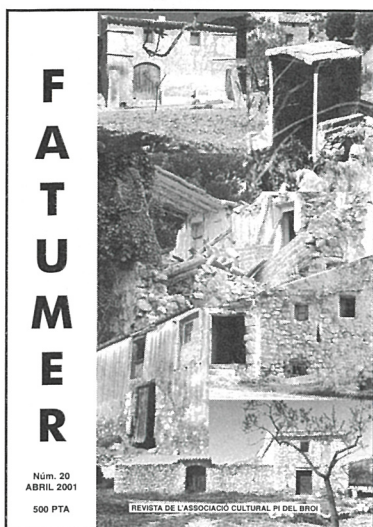
F A T U M E R

Núm. 20
ABRIL 2001

500 PTA

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

Fotos: Antònia Serres

Portada:

Casetes de camp del terme de Pinell

AJUNTAMENT
DEL PINELL DE BRAI

CONSELL COMARCAL
DE LA TERRA ALTA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

SUMARI

Torns de guàrdia de farmàcia	3
Naixements i defuncions de l'any 2000	3
Notícies.....	4
Literatura: "Conflicte i violència a les Terres de l'Ebre"	5
Secció excursionista "L'Oliver de les Arracades": programació 2n trimestre	5
Campionat Intercomarcal de Birles. Calendari Temporada 2001	5
La nostra terra: El paper moneda del Pinell de Brai (1ª part)	6
El riu Canaleta	7
L'Associació Cultural Pi del Broi es dona a conèixer amb la seva Web a Internet	10
Qui és qui?	10
La nostra terra: La lluita a les Terres de l'Ebre	11
Sabeu on està?	11
La nostra terra: Les Casetes de camp	12
Solució al "Qui és qui?"	15
Actes dels Plens de l'Ajuntament	16
Medicina i salut: Fatiga ocular i treball amb pantalla de l'ordinador.....	20
Solucions i consells per millorar les seves condicions de treball	21

TORNOS DE GUÀRDIA DE FARMÀCIA

Lo calendari dels tornos de guàrdia dels farmacèutics de la Terra Alta els cap de setmana (des de les 20h. del divendres a les 10h. del dilluns) i els dies de festa (des de les 20h. de la vigília de festa fins a les 10h. del dia següent a la mateixa) és lo següent:

	ABRIL	MAIG	JUNY
ARNES - CORBERA	—	5-6	16-17
CASERES – FATARELLA	1	12-13	23-24
BATEA - PINELL	7-8	19-20	30
BOT- POBLA	13-14-15-16	26-27	—
GANDESA	21-22	—	2-3
HORTA - VILALBA	28-29	1	9-10

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Anna Martínez, Marta Martínez, Magda Ferré, Ramon Hernández, Montse Riba, Sara Serres, Janet Vallespí.

Totes les opinions, suggeriments i articles signats són responsabilitat dels seus autors. Lo FATUMER los publicarà sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

EDITA L'ASSOCIACIÓ CULTURAL
"PI DEL BROI"

www.fut.es/~acpibro
E-mail: acpibro@fut.es

Imprès a Tortosa
per Coop. Gràfica Dertoseense
D.L. T.- 1436-95

Naixements i defuncions de l'any 2000

NAIXEMENTS

1. Paula Maria Viura Pellissa	13/01/2000
2. Aina Alabart Ferré.....	03/07/2000
3. Elm Prieto Serres	11/08/2000
4. Aleix Altadill Roselló	16/09/2000
5. Salvador Prieto Sebastià.....	08/12/2000

DEFUNCIONS

1. Ramona March Roca (97 anys)	13/02/2000
2. David Borràs Borràs (70 anys).....	20/02/2000
3. Teresa March Benaiges (82 anys)	08/03/2000
4. Mariana Borràs Vallespí (83 anys).....	24/04/2000
5. Antònia Serres Borràs (92 anys).....	09/05/2000
6. Pere Ferrer Serres (70 anys)	09/06/2000
7. Ramon Tramunt Vinaixa (83 anys).....	30/09/2000
8. Antònia Guarí Guarí (87 anys)	25/12/2000

NOTÍCIES

Museitzar els espais de la Batalla de l'Ebre a la Terra Alta costarà 700 milions de pessetes

Més de 700 milions de pessetes és el pressupost de les actuacions que preveu tirar endavant el **CONSORCI** per a la museització dels Espais de la Batalla de l'Ebre, una entitat que aplega diferents ajuntaments (Batea, Corbera d'Ebre, La Fatarella, Pinell de Brai i Vilalba dels Arcs) i el Consell Comarcal de la Terra Alta, per recuperar, condicionar i potenciar els espais que van ser escenari de la Batalla de l'Ebre l'any 1938 a la comarca.

Els representants dels diversos municipis del consorci van presentar projectes i idees per convertir en espais visitables com a museu els indrets de la Batalla de l'Ebre, projectes que preveuen la conservació, recuperació i potenciació turística de determinats espais, així com la creació de noves infraestructures.

Entre aquestes obres destaca la construcció d'un centre d'interpretació de la Batalla de l'Ebre a Corbera d'Ebre, la restauració de trinxeres i la creació de rutes.

Creen a la Fatarella la Fundació el Solar per divulgar l'arquitectura de la pedra en sec

El municipi de la Fatarella ha vist nàixer la Fundació el Solà, una entitat que té com a objectiu impulsar l'estudi i la divulgació del patrimoni de les construccions fetes amb pedra en sec (sense ciment) en aquest municipi, a la comarca de la Terra Alta i als territoris veïns. Aquesta entitat de nova creació, impulsada per l'arquitecte Xavier Rebés, promourà un centre de divulgació de l'arquitectura de la pedra en sec i intentarà cridar l'atenció de les administracions perquè ajudin a conservar un patrimoni rural que identifica el nostre territori.

El municipi de la Fatarella és, possiblement, el poble de les nostres comarques que més atenció presta a les construccions de pedra en sec, ja que diferents equipaments públics (ajuntament, camp de futbol, casa ecològica, ...) estan construïts amb aquesta tècnica. A més, la cabana (construcció típica de la pedra en sec juntament amb el marge) és un dels símbols del poble.

La secció del Cap de Dansa de l'Associació Cultural Pi del Broi va actuar al Centre Artesà de Gràcia (Tradicionàrius) a Barcelona

El dia 9 de març, amb motiu de la festa de les Terres de l'Ebre, la secció del Cap de Dansa de l'Associació va ballar el Cap de Dansa del Pinell al Tradicionàrius a Barcelona, acompanyats pels gralles de l'Ull del Bou. Ja és el segon cop que s'actua al CAT, convidats pel grup *Quico el Célio, el noi i el mut de Ferreries* que també van actuar fent un concert i el grup de les Terres de l'Ebre, *Terrer Roig*, fent el ball.

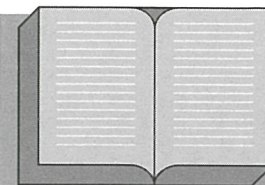
El Parlament demana que es declarin béns culturals d'interès nacional els cellers de l'arquitecte Cèsar Martinell

Tots els grups representants al Parlament català treballen per poder consensuar una proposició no de llei per instar el govern de la Generalitat a declarar béns culturals d'interès nacional els cellers cooperatius de Cèsar Martinell per tal de protegir i difondre l'obra de l'arquitecte vallenc.

Anteriorment el director general de Patrimoni, Marc Mayer, ja s'havia compromès a declarar BCIN nou dels 40 edificis dissenyats per aquest arquitecte.

Gran afluència de gent al Pinell per Setmana Santa

Aquest any, per Setmana Santa, hi hagut molta gent que va triar el nostre poble per visitar-lo i per gaudir de la nostra gastronomia. Unes 1.200 persones van visitar el celler cooperatiu, augmentant progressivament el nombre de visitants respecte anys anteriors. La majoria eren catalans que aprofitaven aquests dies de vacances per fer rutes per la zona.

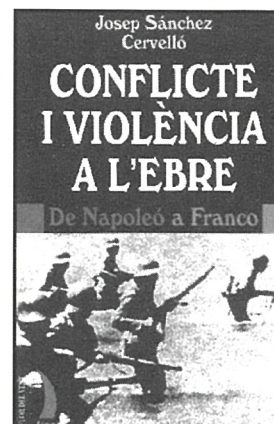

LITERATURA

Aquesta nova secció pretén presentar tot un seguit de llibres a poder ser relacionats amb les Terres de l'Ebre o no, i de qualsevol temàtica. Si heu llegit un llibre i l'heu trobat interessant, el podeu recomanar en aquest espai fent arribar al consell de redacció el seu títol i una petita ressenya. Animeu-vos! i fem cultura.

Conflicte i violència a les Terres de l'Ebre

L'historiador flixenc, professor de la Universitat Rovira i Virgili (URV), Josep Sánchez Cervelló, és l'autor de *Conflicte i violència a l'Ebre. De Napoleó a Franco*, un llibre que fa un repàs a prop d'un segle i mig (1808-1936) de violència interna i violència contra el poder a les nostres comarques. Un intens recorregut històric des de Napoleó fins a Franco revela les arrels de la marginació d'un territori socialment escindit durant més d'un segle.

SECCIÓ EXCURSIONISTA "L'OLIVER DE LES ARRACADES"

Eleuteri Martínez i Josep Ramon Alabart

Dia 20 de maig

Excursió al Montsant (Barrots)

PROGRAMACIÓ DEL 2n TRIMESTRE DEL 2001

Hora de sortida: 8 h del matí

Lloc: la pista

Cal portar l'esmorzar i el dinar

Dia 8 d'abril

Excursió amb bicicleta: Tram Batea - Gandesa

Dia 10 de juny

Excursió al riu de les Valls i al Toll del vidre

Hora de sortida: 8 h del matí

Lloc: la pista

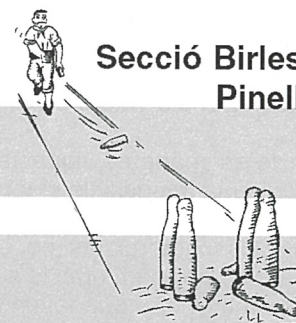
Cal portar l'esmorzar i el dinar

Hora de sortida: 8.30 h del matí

Lloc: la pista

Cal portar l'esmorzar i el dinar

Secció Birles Pinell

CALENDARI DE TIRADES - TEMPORADA 2001

La sortida es farà del bar Joiena aproximadament a les 8.00 o 8.30 h del matí, segons el lloc de tirada, com cada any.

MARÇ

Dia 11: Rasquera

MAIG

Dia 13: Coldejou

Dia 27: Vandellòs

JULIOL

Dia 1: Masboquera

Dia 8: Pratedip

SETEMBRE

Dia 2: La Fatarella

Dia 16: Xerta

Dia 23: Montroig

ABRIL

Dia 1: Reus

Dia 29: Corbera d'Ebre

JUNY

Dia 3: Pinell

Dia 17: Alforja

AGOST

Dia 26: Vilalba dels Arcs

OCTUBRE

Dia 7: Tivissa

Dia 21: Hospitalet

LA NOSTRA TERRA: El paper moneda del Pinell de Brai (I part)

Ramon Hernández i March

Des dels primers mesos de la guerra que esclatà arrel de l'aixecament militar espanyol del dia 18 de juliol del 1936, s'observà la continuada desaparició, en el circuit públic, de la moneda divisòria de plata de curs legal, desaparició provocada per l'atresorament particular d'aquestes monedes d'argent pensant que, davant del resultat incert del conflicte bèl·lic que es preveia llarg i el naufragi dels valors morals i materials que comportaria, aquestes monedes podrien representar una seguretat material als seus tenidors.

De tota manera aquesta ocultació monetària privada no hauria tingut una gran repercussió, ja que era relativament feble, i no fou fins que el Govern Central Republicà, per decret del 13 d'octubre de 1936 ordenant la recollida i retirada de la circulació de tot el monetari de plata per a ingressar-lo a les seves arques, el que col·lapsà tota la vida econòmica quotidiana per la manca de moneda fraccionaria.

La mesura presa pel Govern Central era lògica i normal ja que era un luxe impropri d'un país en guerra el mantenir el patró d'argent de la seva moneda i d'altra banda necessitava una gran reserva de metalls nobles per a sostenir al seu crèdit en les seves necessàries compres a l'estranger, crèdit que sempre és dubtós per un país en guerra.

El que no fou ni normal ni lògic és que el govern no hagués previst altres monedes divisòries en substitució de les retirades i que hagués deixat tot el país sense moneda menuda, provocant el caos en les transaccions comercials de la vida quotidiana de tot el territori republicà de l'estat espanyol.

Per contra la Generalitat de Catalunya, a fi d'evitar el col·lapse de l'economia catalana per manca de mitjans de pagament, per decret del dia 21 de setembre de 1936 creà el Paper Moneda Nacional Català de curs legal a tot Catalunya amb el mateix poder lliberador dels bitllets del Banc d'Espanya, per un import total de 20 milions de pessetes amb els valors de 10, 5 i 2,50 pessetes.

De totes maneres aquests valors eren massa elevats i esdevenia impossible el tornar canvi o arrodonir els pagaments en les petites operacions comercials de la vida diària i als comerciants no els quedava altra solució que donar un paperet, amb la seva signatura o segell, indicant la quantitat que quedaven a deure i solament es tenia la possibilitat de tornar al mateix establiment i fer una altra compra, fet que era completament contrari a la llibertat comercial.

Davant la protesta unànime de la població exigint una moneda vàlida per tothom, els ajuntaments prengueren l'afer en mans i pel que fa a Catalunya, facultats per la reforma de la llei municipal catalana del 9 d'octubre de 1936, ho feren llurs respectius termes municipals, alguns ja des de darrers del 1936 però sobretot a partir dels pri-

mers mesos del 1937. En el cas del Pinell no fou l'ajuntament sinó el Consell Municipal.

El primer paper moneda del Pinell fou creat el dia 6 de juny del 1937 amb una emissió de cartons dels valors d'1 pesseta i 50 cèntims per un import total de 3.000 pessetes. Impresos per una sola cara per la casa Bassa de Móra d'Ebre, en aquests bitllets no hi figura cap emblema ni dibuix, estan emmarcats per una simple línia i no van signats, malgrat haver-hi estat prevista la signatura del Cap del Consell.

Aquests bitllets havent-se exhaurit ràpidament, es féu seguidament una nova emissió repetint el valor de 50 cèntims i creant el nou valor de 25 cèntims per un import total de 1.500 pessetes. Aquests nous cartons són d'una representació molt semblant als anteriors i porten també la data del juny del 1937. Aquesta vegada però la signatura prevista és la del tresorer i estan signats a mà pel titular o bé pel tresorer accidental. Malgrat que foren fets per la mateixa impremta Bassa, en aquesta segona emissió no hi figura el seu peu d'impremta.

A notar que en tots dos bitllets d'aquestes dues emissions el nom del poble està escrit sense el seu adjectiu.

Posteriorment, desconeixent-se la data exacta, es retiraren les dues primeres emissions i fou creada una nova emissió de paper moneda amb els valors de 2 pessetes, 1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims per un import total de 6.000 pessetes. Sense cap emblema ni dibuix a l'anvers, que està enquadrat per una gruixuda ratlla, s'hi veu, en els fons del revers l'edifici del celler cooperatiu i sindicat agrícola local.

Finalment, no podent-se tampoc precisar la data exacta d'emissió, foren creats uns cartonets dels valors de 10 cèntims i 5 cèntims per un import total de 600 pessetes. Impresos per una sola cara tampoc hi figura cap dibuix.

Remarquem que en aquestes dues darreres emissions el nom del poble hi és escrit al complet.

Així doncs l'import total general del paper moneda emès a El Pinell de Brai és de 11.100 pessetes de les quals circularen simultàniament 6.600 pessetes.

Amb l'ocupació de la vila de les tropes franquistes a principis d'abril del 1938, quedà anul·lada tota la moneda catalana i republicana.

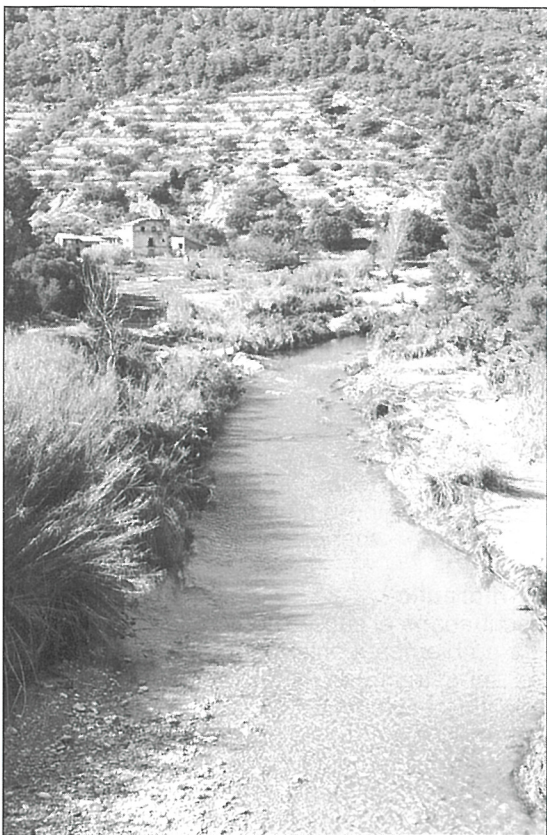
BIBLIOGRAFIA

- EL PAPER MONEDA CATALÀ I ALTRES SIGNES MONETARIS: emissions de la guerra 1936-1939. A. Turró. Barcelona 1982. L' Avenç.

CONTINUARÀ EN EL PROPER NÚMERO

LA NOSTRA TERRA: El riu Canaleta

Joan Prieto i Serra

Fotografia Antònia Serres

Riu des del Pont després de la riuada del 2000

La conca del riu Canaleta –o Canaletes- té una superfície de 252 km² i comprèn part dels termes municipals d'Horta de Sant Joan, Bot, Prat de Comte, Gandesa, Pinell de Brai i Benifallet. Tots aquests municipis pertanyen a la comarca de la Terra Alta, excepte Benifallet que és del Baix Ebre. Amb una longitud total de 28 km, neix dins del terme d'Horta a l'indret conegut amb el nom del Racó de la Monja, prop de les Roques de Benet. El riu desaigua a l'Ebre al terme de Benifallet, entre el nucli urbà i la torre de Mollet, després de recórrer bells paratges, salvar molts congostos i superar uns 1.050 metres de desnivell.

Una vall encaixada i amb fort pendent

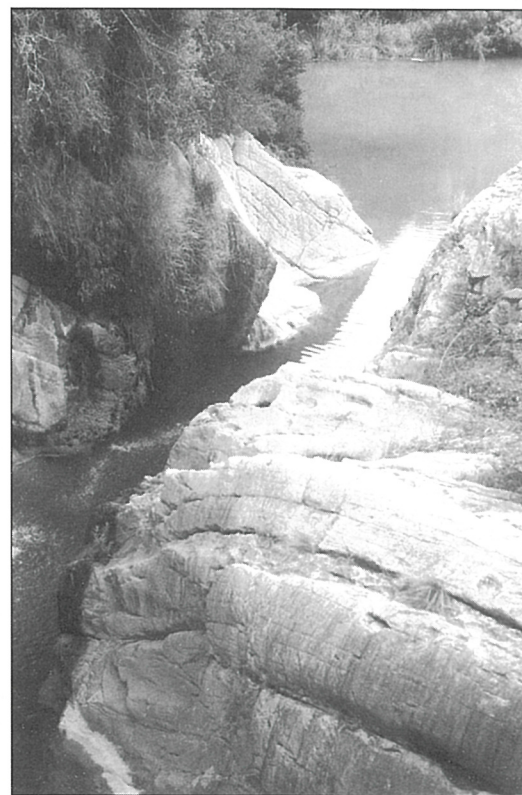
A la capçalera del riu els barrancs més importants són el riu d'en Piqué, el barranc dels Avellanars i el barranc del Salt, que baixen molt encaixonats i han de passar per indrets molt abruptes amb un fort desnivell. A causa de l'orografia podem trobar diversos salts d'aigua. El salt de Sotorres, al riu d'en Piqué, té una altura d'uns 15 metres i forma de cua de cavall; antigament era aprofitat per un molí fariner. Una mica més amunt d'aquest riu trobem el Ventador, que és un salt de 20 metres d'alçada, on cau l'aigua per una paret engorjada i sempre hi bufa el vent, d'aquí el nom d'aquest indret. Al Barranc del Salt trobem el salt de Ferrassó amb un desnivell d'uns 30 metres, on normalment només hi baixa aigua quan plou torrencialment donant una imatge formidable. La vegetació que podem trobar en tota aquesta capçalera és de pinedes, brolles i alzinars.

A partir de la partida dels Viarnets el riu Canaleta entra a una vall important on l'home ha cultivat les seves ribes. Tot i així es conserven restes de vegetació de ribera barrejada amb vegetació natural, amb pollancre, canyís i esbarzers. Aigües avall de la venta de Catxarro el riu entra en un congost on passa encaixat entre parets quasi verticals, a causa de les estribacions de les muntanyes de Santa Bàrbara i de la

serra de Bot, i després rep les aigües del barranc de l'Hort del Frare, que neix a una font de nom homònim prop del Convent de Sant Salvador d'Horta. Seguint el riu trobem les Olles, on hi ha basses d'una fondària considerable formades de manera natural que recorden la forma de grans marmites, i entre bassa i bassa hi ha un petit salt d'aigua. Les Olles s'utilitzen com a piscines naturals i antigament s'extreia aigua per regar. Tot el conjunt té una gran bellesa.

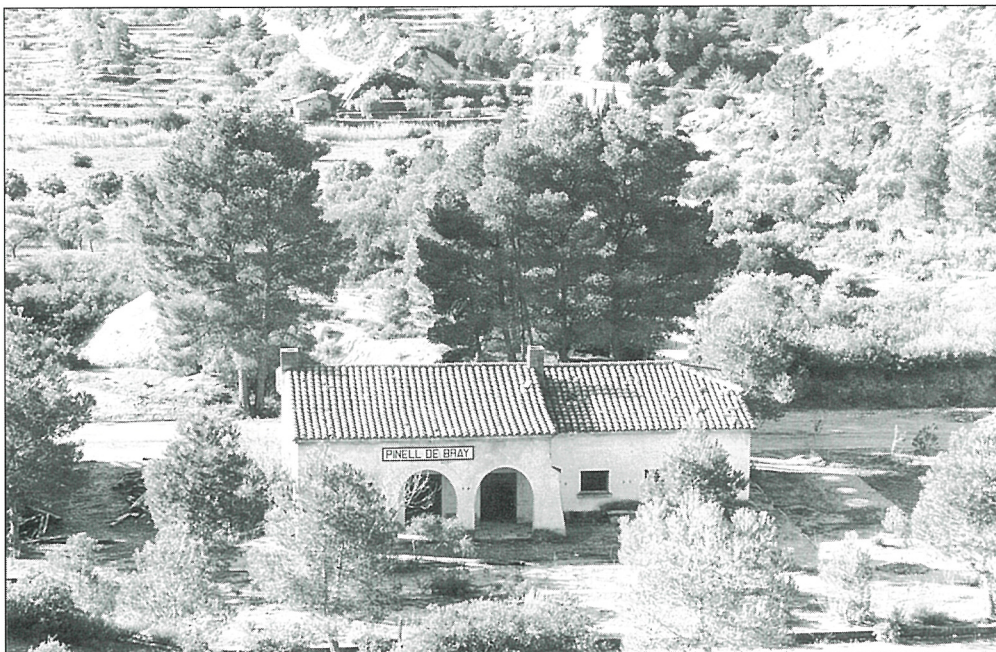
Després de deixar les Olles, el riu arriba al terme de Bot on poc a poc la seva vall es va fent ampla. Canyars, pollancre i esbarzers comencen a guanyar terreny a les ribes del riu, però de manera limitada ja que el territori riberenc està molt aprofitat amb cultius de tota mena. En aquesta zona el riu capta les aportacions del barranc de Cullerer, que drena la banda oriental de la Serra dels Pessells, i el barranc o riu de Gandesa. Aquest curs recull les aigües del vessant sud del Coll del Moro i del sud del terme de Gandesa i, per la superfície de la seva conca, es pot considerar l'afluent més important del riu. A partir de la desembocadura d'aquesta última riera el Canaleta es perd entre les estribacions del conjunt muntanyós de la Serra de Pàndols i la Serra del Crestall, per on ha de passar per grans congostos com el de la Fontcalda i el dels estrets del Pinell. La vegetació de ribera hi ha sofert una degradació molt important després dels aiguats de l'octubre del 2000. Aigües avall de la Fontcalda ha desaparegut gairebé tota la vegetació riberenca, només han sobreviscut els arbres més importants i en algunes zones la vegetació s'ha substituït per un mantell de graves i de còdols de diferents dimensions.

Una vegada el riu surt dels estrets del Pinell, recorre una petita plana anomenada els Prats o la Venta del Riu i poc després entra a un congost que ha excavat entre les Serres de Vallplana i dels Aguilars on baixa perfectament encaixonat dibuixant meandres esculpits a la roca calcària.

Fotografia Antònia Serres

Bassa dels Estrets

Antiga estació del tren

Superat aquest tram el riu entra al terme de Benifallet i s'obre en una petita vall coneguda amb el nom de "La Vall". Aquesta partida antigament era aprofitada per conrear tot tipus de productes, però actualment només queden algunes finques en explotació.

La desembocadura del Canaleta té una bona franja de vegetació de ribera, amb grans pollancre, esbarzers, àlbers o canyes i acompanyada per altres espècies com ara pi blanc, garrofer, arítjol, etc., formant, tot plegat, un gran tapís de vegetació. En aquesta zona el riu Ebre entra dins del Canaleta, cosa que fa que la desembocadura sempre tingui aigua i explicaria l'abundant vegetació de ribera que hi creix.

El règim hídric del riu depèn molt de les pluges, podríem dir que és un riu típicament mediterrani molt lligat al clima del territori. Les aportacions d'aigua d'aquest riu es van calcular en $9 \text{ hm}^3/\text{any}$, equivalents a un cabal mitjà anual de 35 l/s, però de fet no hi ha cap estació d'aforament. El curs fluvial és intermitent. Normalment el riu baixa només durant les estacions plujoses, mentre que a l'estiu pateix un fort estiatge que arriba a eixugar gran part del curs deixant aigua només en els grans tolls.

Les serres dels Ports i Pàndols

El riu Canaleta travessa dues serres de gran interès natural. La capçalera del riu pertany als Ports. Massís repartit entre tres comarques diferents (Montsià, Baix Ebre i Terra Alta), l'espai és un conjunt orogràfic de relleus calcaris abruptes i trencats que constitueix la connexió entre la Serralada Pre-litoral i el Sistema Ibèric. La vegetació natural de la zona és típicament mediterrània, amb espècies típiques de les zones continentals i de muntanya. Hi abunden els boscos formats per alzines i pins, en les zones més altes creixen arbustos com el boix i el teix, també amb l'altura el pi blanc es va substituint pel pi rojal i pel pi negral. La fauna del Port és important per la seva diversitat i abundància, també cal dir que hi ha molts animals que no existeixen pràcticament enlloc més de

Catalunya, com és el cas de la cabra hispànica. D'altra banda, el riu Canaleta travessa la serra de Pàndols per la part sud, des del nucli urbà de Bot fins al molí de Gandesa. El riu aquí, com en altres llocs, es caracteritza pels seus engorjats. És un territori poc humanitzat, on dominen són les pinedes de pi blanc, brolles i màquia, mentre que les zones de carrascar van desaparèixer fa molts anys i només en queden alguns reductes testimonials. La fauna d'aquesta zona és semblant a la dels Ports. El relleu és poc important: amb prou feines se superen els 700 metres (Puig Cavaller, 709 m, i Punta Alta, 705 m). Igual que als Ports el relleu és abrupte i esquerp, però molt més accessible per la menor entitat de la serra.

Aprofitament hidràulic

Com hem descrit abans el cabal del riu no és gaire important i els seus problemes d'estiatge fan que el Canaleta tingui poques infraestructures hidràuliques. Antigament, com a gairebé tots els cursos fluvials, hi havia molins hidràulics. Segons l'inventari fet per J.M. Martos i J.P. Escudé se'n coneixen set, dels quals dos eren al terme municipal d'Horta de Sant Joan, el molí de Sotorres i el molí del Cup. El molí de Sotorres aprofitava el salt de Sotorres del riu d'en Piqué per moldre el blat. Situat sota el salt a la banda dreta del barranc, encara es conserven algunes de les antigues peces del molí i actualment s'ha convertit en una segona residència. El molí del Cup, ubicat prop de les Olles, va funcionar fins després de la Guerra Civil i sols se'n conserven algunes restes; aquest molí es va fer prop d'un altre destruït durant una riuada al S.XVIII. Segurament aquesta riuada fou la que va enrunar el molí de la Teuleria, a uns 2 quilometres més avall de Bot. Dins al poble hi havia un molí que aprofitava les aigües d'una antiga bassa municipal i del que actualment no queda cap resta. Al terme de Gandesa hi havia un molí a la vora del riu Canaleta anomenat molí de la Vila i del que es conserva l'edifici amb estat ruïnós i la resclosa; com molts altres molins va deixar de funcionar abans de la Guerra Civil. Dintre del terme del Pinell hi havia el molí de Pataqueta situat a la venta del Riu, concretament a l'Hort de Sicília, del qual sols queden restes de l'edifici ja que la maquinària va ser venuda. Al tram final del riu trobaríem el molí de la Vall, a la finca del mas de la Vall, en un estat més aviat precari.

A part de tots aquests molins, antigament hi havia altres sistemes per aprofitar l'aigua. Per exemple, de les Olles sortien diversos canals que s'utilitzaven per regar els horts de Bot. Actualment s'ha modernitzat el sistema, que des de 1990 ha incorporat una bassa que s'omple per decantació i agafa l'aigua aigües amunt de les Olles mitjançant una petita presa. Dels antics canals se'n poden veure fragments que encara es conserven, com el petit aqüeducte del barranc dels Censals construït per salvar el desnivell del barranc. Al terme del Pinell existia una anti-

ga infraestructura hidràulica anomenada la Peixera, era una petita resclosa de menys d'un metre d'alçada que aprofitava una bassa natural; d'allí sortia un petit canal excavat a la roca que arribava fins a la venta del Riu i regava els seus bancals. Avui en dia encara es conserven uns 300 metres d'aquest canal i una bona part de la resclosa.

Un aprofitament molt diferent és el de la Fontcalda (Gandesa), on hi ha un santuari d'estil neoclàssic dedicat a la Mare de Déu. Segons alguns escrits al S.XIV ja hi havia una ermita en aquesta partida dedicada a una Mare de Déu trobada per un pastor de Prat de Comte. Al finals del segle XIX un grup de frares trinitaris hi fundaren un convent que poc temps després abandonaren per l'aïllament d'aquest lloc i la Fontcalda quedà en mans d'un ermità. A la Fontcalda hi ha una font que brolla una aigua minero-medicinal a 25°C i té un cabal de 5 litres per minut. La font d'on surt l'aigua és molt prop de l'ermitatge, a la mateixa riba. Aquesta aigua va atreure a molts visitants durant el segle XIX i principis del XX, tant de la comarca com de comarques veïnes per les seves propietats curatives. Actualment el Santuari, que és un lloc de devoció per la gent de Gandesa i de Prat de Comte, té algunes de les dependències monacals transformades en cel·les de lloguer per a turistes i en restaurant.

La Via Verda de la Terra Alta

L'any 1942 es va posar en marxa la línia de tren que unia la Puebla de Híjar, a la província de Terol, amb Tortosa. La línia era coneguda amb el nom de la via de la Val de Zafan. Aquesta via era un tram del projecte que havia d'unir Sant Carles de la Ràpita i Saragossa. El servei de trens quedà interromput per l'esfondrament d'un túnel al terme del Pinell l'any 1973. Des d'aquelles dates fins avui en dia la via no tenia cap utilitat important i només alguns veïns de la comarca la feien servir com a via de comunicació local. La via travessa la comarca pels termes del Pinell

de Brai, Prat de Comte, Bot, Horta de Sant Joan i Arnes, amb un recorregut de 23,6 km. El Consell Comarcal ha condicionat el tram que va des de l'estació del Pinell i fins la d'Arnes com a via verda, els rails s'han substituït per una fina capa d'asfalt i s'han senyalitzat els trams amb indicacions turístiques. S'han il·luminat alguns túnels i millorat la seguretat en ponts i viaductes. La via és d'ús turístic i només s'hi pot passar a peu, en bicicleta o en cavall. La via forma part de la xarxa espanyola de vies verdes turístiques, trams de línies de ferrocarril que han estat abandonades i posteriorment reconvertides en vies per a recorreguts turístics.

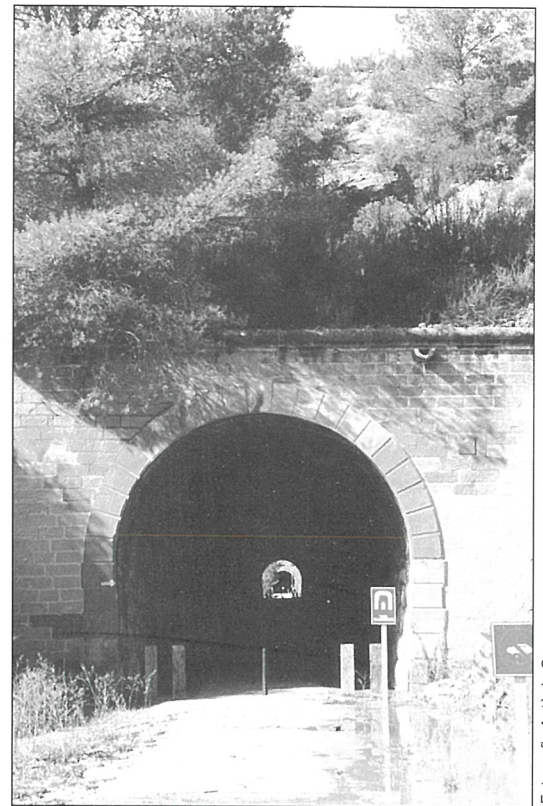
Si anem per la via verda de la Terra Alta podrem gaudir d'un paisatge de gran bellesa natural al llarg del riu Canaleta. Així, des de l'estació del Pinell fins la de Bot la via va pel costat del seu curs; tot seguint-la podem gaudir de la seva magnífica vall i observar la multitud de gorgs que ha fet al llarg dels anys passant per un gran nombre de túnels, ponts i viaductes que mostren la dificultat de l'obra inicial. La Fontcalda, situada al bell mig de la vall i propera de la via, ofereix als turistes servei de menjador i hostal. A partir de Bot, la via segueix per la vall però no pel costat del riu, travessant viaductes com el del barranc dels Censals de gran dimensions, amb un paisatge poc humanitzat. Seguint amunt i fins l'estació d'Arnes es pot observar una gran panoràmica dels Ports i llocs tan singulars com les Roques de Benet i la muntanya de Santa Bàrbara.

Dos nuclis i una batalla

Bot és un bonic poble situat prop del riu. Just abans d'arribar a la vila el Canaletes rep el barranc del Cullerer, que passa per l'indret del Tossal del Moro (373 metres). Aquí hi ha restes d'un antic poblat ibèric i s'han trobat molts objectes d'aquella època com àmfores per transportar l'oli i el vi, ceràmica obrada al torn, urnes d'orelletes i també altres elements. Destaca també a Bot l'ermita de Sant Josep, en un magnífic indret que controla la vall del riu.

Tot i trobar-se a la capçalera del riu Sec, la part sud del terme de Gandesa desaigua al Canaletes i al seu costat es troba la Fontcalda, de gran devoció dels gandesans. Això fa que la capital de la Terra Alta estigui molt lligada al riu. De Gandesa cal conèixer l'església arxiprestal de l'Assumpció, amb façana amb una gran portalada i una ampla arcada que en fan un dels millors exemples de l'arquitectura romànica de l'escola de Lleida; la presó, antic palau dels preceptors de l'ordre Santjoanista que l'any 1841 es convertí en una presó i que actualment s'ha rehabilitat per a usos culturals; i la cooperativa agrícola, construïda l'any 1919 per l'arquitecte modernista Cèsar Martinell.

La serra de Pàndols, que Gandesa comparteix amb el Pinell de Brai, va ser un dels principals escenaris de la Batalla de l'Ebre durant el 1938. Les dues viles són testimoni de la guerra i encara avui en dia es poden trobar en els termes respectius bombes i altres restes d'aquesta batalla tan sagnant, com les trinxeres semisoterrades excavades en molts indrets d'aquestes muntanyes. Alguns combats ocorreguts en aquestes contrades van ser especialment intensos, com l'enfrontament de la Vall de Navarro o els de Santa Magdalena del Pinell. L'any 1988, en memòria als caiguts en aquesta batalla, es va construir un monòlit a la cota 705 de la serra de Pàndols, coneguda amb el nom de Punta Alta.

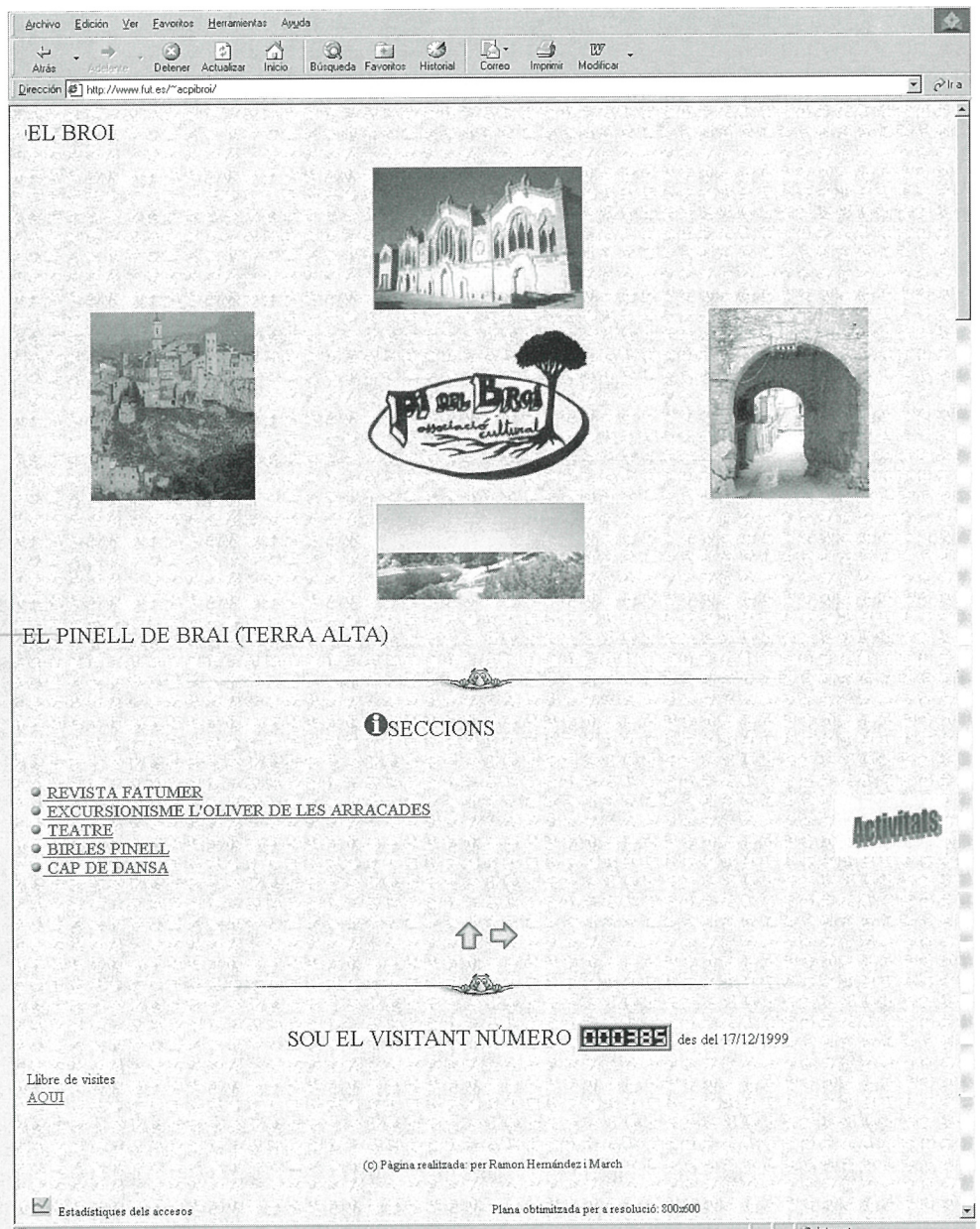

La via verda

Fotografia Antònia Serres

L'Associació Cultural Pi del Broi es dona a conèixer amb la seva Web a Internet

Després de la publicació a Internet de la pàgina Web de l'Associació Cultural Pi del Broi fa poc més d'un any els resultats són molt positius. El mes de gener va ser triada com la Web del mes a *L'opinió* (revista electrònica de Premià de Dalt), rebent felicitacions pel seu contingut d'activitats que porta a terme l'Associació dins la població. Aquest tipus de notícies omplen de satisfacció, ja que són una recompensa a l'esforç que es va fent durant anys. Fins el moment la Web ha rebut unes 400 visites de diferents llocs de Catalunya, d'Espanya i de l'estranger, destacant les de diferents països com: Estats Units, Itàlia, França, Bèlgica, Alemanya, Anglaterra, Suècia, Emirats Àrabs Units, Uruguai, Brasil, Països Baixos i Aràbia Saudí. Podem estar més que satisfets de poder donar a conèixer el nostre poble culturalment i les activitats de l'Associació. Pròximament la Web es traduirà al castellà, francès i anglès.

QUI
ÉS
QUI

Foto: cedida Leandro d'Olesa

LA NOSTRA TERRA: La lluita a les Terres de l'Ebre

Ramon Hernández i March

Les nombroses reunions informatives de les plataformes per a la defensa del patrimoni de la Ribera d'Ebre, Terra Alta i Priorat amb el suport del grup ecologista Gepec i la plataforma en defensa de l'Ebre, van mobilitzar un nombre molt important de gent, associacions i entitats de les nostres terres. Les tres capitals de comarca Falset, Móra d'Ebre i Gandesa foren escenari d'aquestes xerrades informatives, al igual que molts pobles de les diferents comarques. Falset 2.000 persones, Móra d'Ebre 2.500, Gandesa 1.500. La culminació d'aquests moviments fou la manifestació a les Mores on es van aplegar segons els organitzadors 25.000 persones de totes les edats i condició social, una manifestació històrica i sense precedents en aquestes terres. Però la autèntica riuada va ser a Barcelona on es van desbordar totes les previsions de participació de gent, més de 250.000 persones, on es va deixar ben clar davant tothom les intencions de la gent de les terres de l'Ebre.

Les plataformes presentaren 13.000 al·legacions contra Enron i 7.000 contra el mapa eòlic al departament de medi ambient. Aquestes al·legacions plantejaven la necessitat de protegir els futurs parcs naturals dels Ports i el Montsant i les zones PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural), i recordar que un 90 per cent dels projectes de centrals eòliques presentats a Catalunya es volien situar a les terres de l'Ebre.

També el perill per la instal·lació de la central tèrmica de cycle combinat, pels efectes perjudicials per l'agricultura, turisme i les persones, va encendre la metxa del conflicte, juntament amb el transvasament promogut pel govern central, amb l'extracció de 1.050hm³ anuals d'aigua repartits cap els regadius i les zones turístiques del llevant i regions metropolitanas de Tarragona, Barcelona i Girona i vulnerant normatives mediambientals europees.

Poc a poc la bola anava creixent i la cosa anava agafant envergadura i per alguns preocupació, ja que el que semblava un tràmit burocràtic pels cercadors d'interessos i que no tenien en compte l'opinió de la gent del territori es va convertir amb un mal son.

Anaven augmentant les veus en contra d'aquestes agressions (mapa eòlic, Enron i transvasament) al territori, per part de nombrosos intel·lectuals catalans. També les universitats de Lleida, Girona i la unitat de Geografia de la universitat Rovira i Virgili de Tarragona es manifestaren en contra del mapa eòlic de la Generalitat. Els grups

parlamentaris d'esquerra (PSC-CpC, ERC, IC-V) presentaren al·legacions en contra d'aquest projectes. Així per exemple, el grup del PSC-CpC presentaren una proposició no de llei per demanar que es declari com a zona protegida les serres de Cavalls i Pàndols, en els termes municipals de Gandesa i El Pinell de Brai, per evitar així que es construïxin parcs eòlics en aquestes muntanyes. Els socialistes consideraven que cal conservar aquest espais històrics. També cal esmentar, ja que és important saber la gent què tenim, que no tots els membres que representen els ajuntaments han complert les ideologies de partit, hi ha hagut de tot evidentment; gent que no ha estat en ona, més aviat titelles d'altres, gent que ha donat suport a aquestes agressions, gent que ha renunciat als principis de partit per defensar la gent i el territori per damunt de tot, gent que ha amagat el cap davall de l'ala, gent que ha tingut que possessionar-se en contra d'aquests projectes per por a la gran pressió social, etc. En definitiva tothom ha quedat ben retratat. Un exemple final d'aquest joc seriós per alguns i inconscient per uns altres, però que decidia el futur de les nostres terres i la seva gent, el manifestaren CIU i el PP en el parlament de Catalunya on a l'hora de votar la moció sobre el PHN, CIU es va abstenir donant la victòria als partits d'esquerra i deixant sol al PP. Al moment de votar l'altra moció referent al Mapa Eòlic i la Enron, el PP es venjà també abstenint-se i deixant sol a CIU, el resultat final fou el rebuig del parlament català per majoria dels tres projectes: el Mapa Eòlic, la construcció de la Enron a Móra la Nova i el PHN. Un triomf al seny i a la lluita, que cal preservar ja que queda un os dur de rosegar, el PHN.

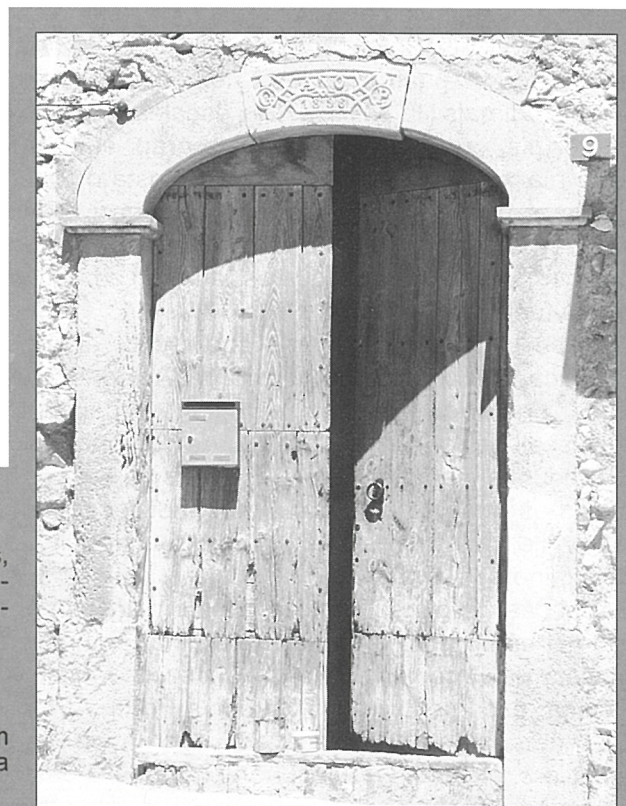

Foto: Antònia Serres

SABEU ON ESTÀ?

En aquesta secció i amb la fotografia volem destacar espais, racons, elements arquitectònics populars... del poble que encara es mantenen vius i que encara poden mostrar el seu encant, conservem-los!!!. Sabeu on està?

Solució al numero anterior

Encara que el revelat ens pugui portar confusions. Com tothom haurà reconegut la imatge del número anterior correspon a la plaça de la vila. És una de les poques nevades de finals dels anys 60.

LA NOSTRA TERRA: Les Casetes de camp

Antònia Serres

Mas de Chertó als Prats

Al mas de Chertó tenien forn per coure el pa, cisterna, era i un pou que no s'assecava mai. Del maig al novembre estaven ocupats en conrear les verdures que un dia o dos a la setmana pujaven a vendre a la plaça del poble. A tots els masets tenien gallines, conills i algun porc, que els aportaven part de les proteïnes animals.

A la Venta del Riu (ja enderrocada) paraven els carreters que traginaven mercaderies del Baix Aragó cap a Tortosa. Si els carros anaven molt carregats, els venters els proporcionaven un matxo que enganxaven a tir al carro per ajudar-lo a pujar fins al coll dels Llumaners, a l'empalme de Prat

de Comte. Allí l'amollaven i tornava sol a la Venta. Quan els camions van substituir els carros i es va acabar aquesta activitat, els masovers, a part de conrear les terres, també fabricaven material de teuleria, aprofitant l'aigua del riu Canaleta que baixava per la sèquia dels Estrets fins al molí fariner de la Vidua dels Horts, situat al costat. Per deixar passar la sèquia per la finca tenien dret a dos dies d'aigua a la setmana de sol a sol.

L'aigua procedent dels Estrets arribava fins a la bassa del molí. Quan era plena la deixaven anar i amb la seva força aplicada a la roda, es molia cereals i llegums que del poble baixaven a moldre. L'any 1936, Llorenç de Pataca va comprar la finca, però el molí ja no funcionava.

L'aigua procedent dels Estrets arribava fins a la bassa del molí. Quan era plena la deixaven anar i amb la seva força aplicada a la roda, es molia cereals i llegums que del poble baixaven a moldre. L'any 1936, Llorenç de Pataca va comprar la finca, però el molí ja no funcionava.

L'aigua procedent dels Estrets arribava fins a la bassa del molí. Quan era plena la deixaven anar i amb la seva força aplicada a la roda, es molia cereals i llegums que del poble baixaven a moldre. L'any 1936, Llorenç de Pataca va comprar la finca, però el molí ja no funcionava.

L'aigua procedent dels Estrets arribava fins a la bassa del molí. Quan era plena la deixaven anar i amb la seva força aplicada a la roda, es molia cereals i llegums que del poble baixaven a moldre. L'any 1936, Llorenç de Pataca va comprar la finca, però el molí ja no funcionava.

Mas de la Simona a les Rotes

Foto: Antònia Serres

Mas d'Espinós a Aigües Vives

Els Rossos, procedents de Tivenys, vivien a la teuleria, al costat del Riu. L'hort els proporcionava el necessari per viure i a l'estiu, com que tenien a la vora la terra i l'aigua, feien una o dues fornades de teules, tovots o rajoles.

Les mines de terra refractària, que s'explotaven des del segle passat, ocupen una franja longitudinal des del mas del Coll fins al riu Canaleta. Allí treballaven i vivien part de la setmana miners i mineres, als masets de les mines de Saragossa, Malalo, la Vídua del Horts i Cucurny.

El camp era ple de vida i d'esperança perquè tothom vivia del camp, però cap als anys cinquanta va començar a canviar aquella economia de subsistència que consistia a viure de la producció agrària. En aquell moment es tractava de produir per vendre i com que el més ben pagat era el vi, es van arrencar molts olivers i es van fer plantacions de vinya. També es va començar a abandonar l'agricultura pels altres sectors productius.

ELS PASTORS I ELS MASOS

En el passat, els grans propietaris tenien ramats de bestiar i corrals a les finques per tancar-los. I els pastors d'Horta baixaven a l'hivern al terme del Pinell per aprofitar el clima més suau i les pastures. Tancaven el bestiar als masos que tenien aigua i estaven prop de les serres de Cavalls (mas de Suano, al Fonollar del Tivenxar, als Quatre Bancals de Sarraco) o dels Aguilars i l'Aubaga de l'Argila (mas del Coll d'Espinós, mas del Tivenxar, mas de Mossenye) o també de grans finques, com el mas de Tomaset al Pla de la Marta o la Casa del Broi. Aquest mas, propietat de ca Pepe i ara de ca Marcel·la, és dels més grans i antics

del terme. Situat a l'antic camí del Pinell a Miravet i al costat de la font del Broi. La memòria oral diu que allí s'allotjaven els Templers i més tard els Hospitalers quan es traslladaven de Miravet a Horta.

UN DIA A L'ALGAR

A les partides més allunyades, com els Algars, les Portelles o els Aguilars, les famílies passaven part de l'estiu. Després de festes majors, tota la família pujava cap el recer dels cingles de Pàndols i no baixava fins acabar la campanya de l'ametlla. El camí dels Algars era difícil. Amb el carro es podia anar fins als Llumaners i des d'allí continuar per camí de ferradura.

Als Algars hi havia dues grans finques: una de ca Roc i l'altra de ca Borretes. Aquesta darrera es va repartir entre Manel i Ramon de Borretes, Pere de la Ramona i els germans de Barro. Cada finca tenia la seua caseta. Alguna també tenia corral per al bestiar i la de Manel de Borretes, forn per coure el pa. La font situada en aquesta finca els proporcionava també aigua per mantenir un petit hort.

Els homes baixaven un cop a la setmana al poble, amb la càrrega de les ametlles ja pelades i seques i tornaven a pujar amb les provisions de menjar per passar la setmana. Alguns també pujaven les gallines. Així tenien assegurats els ous, i com que la caça era abundant, al capvespre, sortien els homes amb els gossos a caçar algun conill.

S'aixecaven quan ratllava el dia. Menjaven una coqueta, una mica de xocolata, i cap el bancal a pujar als ametllers, a picar les rames amb les canyes i a fer

Casa dels Brois

Foto: Antònia Serres

Foto: Antònia Serres

Mas de Vinyes - Mina de la Vidua dels Horts

caure les ametlles que les dones plegaven del terra. Unes dues hores després anaven a esmorzar una escalivada de *primentons*, albergínies i una sardina rostida. Tot regat amb un bon raig d'oli. I no estalviaven el pa i el vi.

A migdia era l'hora de dinar, que podia consistir en una cassola d'arròs amb abadejo, o amb conill, si havien tingut sort els caçadors la tarda anterior. També es menjava recapte de fesols o cigrons amb patata, col i una mica de cansalada. Després tocava la migdiada fins que baixava una mica la calor. Recuperades les forces tornaven a mirar uns cap a dalt de l'arbre i altres cap a terra per no deixar ni una ametlla perduda.

Quan enfosquia tornaven cap a la caseta. Les dones preparaven el sopar, i els joves, sota el llum d'oli o de carbur, escoltaven les contalles i llegendes que els més grans explicaven, mentre pelaven les ametlles, al costat del garrofer o a l'era on al dia següent les estendrien en canyissos per assecar-les al sol.

Perquè els xiquets no s'allunyessin, els espantaven amb un "que baixarà la rabosa". I una nit d'estiu, mentre preniën la fresca després de sopar, la rabosa va baixar a l'Algar de Roc, i entre maulits i ganyols, va empaitar un pobre gat. Tots es van esvalotar i des d'aquella nit, el "baixarà la rabosa" va ser una realitat.

Per sopar menjaven sopes bullides, verdura, freginat amb abadejo o truites, segons del que disposaven. Les

fruites que menjaven eren sempre del temps. A cada finca, no hi podia faltar algun arbre fruiter -maçaner, codonyer, albercoquer, magraner- i sobretot les figueres, de coll de dama, maellanes, o de farta belitre, que a l'estiu se les menjaven fresques i a l'hivern, seques amb ametlles, es convertien en un bon aliment.

Algunes famílies també es quedaven al mas a l'hivern mentre plegaven les olives. L'any 1946 va caure una gran nevada i al matí, quan van obrir la porta de la caseta de Barro, a l'Algar, la neu arribava a mitja porta. Aquell dia van haver de fondre la neu en una olla per obtenir l'aigua necessària, i també era una bona ocasió per aconseguir un aliment desitjat i molt escàs per a les classes populars. Baptista, que ho sabia, es va preparar i va sortir de la caseta. Unes hores més tard va tornar amb vuit conills. Aquell va

ser un dia de festa, però aquestes són festes ja passades.

En el darrer mig segle les condicions de treball al poble han evolucionat més que en tota la història anterior. Les persones que tenen més de 60 anys han viscut aquests canvis positius que, entre altres coses, han suposat que l'economia familiar no depengui únicament de la bona o mala collita. La majoria dels qui avui conreen la terra van al camp amb tractors i furgonetes, a hores, en el temps lliure que els hi deixen altres ocupacions.

Foto: Antònia Serres

Mas de Tomaset al Pla de la Marta

Foto: Antònia Serres

Teuleris dels Rossos

Aquestes dades de l'Institut Català d'Estadística, referents a l'any 1996, ens mostren que al Pinell es dona la menor ocupació agrària de la comarca: 16,1% (33,2% la comarca). A la vegada tenim la quota més alta de treball industrial: 36,2%. Això suposa que les 348 persones que constitueixen la població ocupada es reparteixen entre 56 a l'agricultura i ramaderia, 126 a la indústria, 30 a la construcció i 136 als serveis (1).

L'agricultura no és la principal font d'ingressos de la majoria de la població ocupada. Les terres s'ermen i les casetes cauen. Canviarà aquesta tendència el regadiu?... (quan arribi). Depèn de molts factors i el futur ens ho dirà.

Notes

(1) Anuari Econòmic Comarcal, 2000. Ed. Caixa d'Estalvis de Catalunya.

ESTRUCTURA SECTORIAL DE LA POBLACIÓ OCUPADA. 1996

	AGRICULTURA	INDÚSTRIA	CONSTRUCCIÓ	SERVEIS
PINELL	16,09%	36,21%	8,62%	39,08%
TERRA ALTA	33,24%	25,39%	9,40%	31,96%
CATALUNYA	3,22%	32,08%	6,97%	57,73%

- 1.- Montserrat del Picaïto
- 2.- Mª Josepa de la Verana
- 3.- Foraster (Bot)
- 4.- Josep Ramon de la Soledad
- 5.- Gerardo
- 6.- Paquita de la Xamba
- 7.- Àngel de la Bàrbera (viu fora)
- 8.- Antonio de Garbí (viu fora)
- 9.- Adela de Cobarret (viu fora)
- 10.- Magdalena de Batallon
- 11.- Rosa Mª de Mariet
- 12.- Mª Teresa de Marcel·lí
- 13.- Josep Mª de Joan Serres
- 14.- Antonio de la Osa (mort)
- 15.- Anton de Batea
- 16.- Mª Carmen de la Basseta
- 17.- Leandro d'Olesa
- 18.- Ramon de l'Amàlia
- 19.- Pepita de Cotito (viu fora)
- 20.- Josep Faneca (mort)
- 21.- Rafel de la Guadalupe (viu fora)
- 22.- Pepito de la Basseta, germà de la Mª Carmen
- 23.- Mª Cinta del Corredor (viu fora)
- 24.- Celestino (viu fora)
- 25.- Ramon del Soldado
- 26.- Agustí de l'Havanero (viu fora)
- 27.- Llorenç de Quatrí (viu fora)

SOLUCIÓ AL "QUI ÉS QUI?" de la pàg. 10

Dibuix: Àngel Altadill

ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT

F A T U M E R

Acta sessió plenària de caràcter ordinaris del 30 de juny de 2000

2.- Retribucions dels càrrecs electes

La Presidència proposa l'aprovació de retribucions per als càrrecs. Motius: les hores de treball de l'alcalde i regidors han de ser retribuïdes. El preu/hora proposat és de 1.000 pessetes. S'abonaran, com a màxim, 50.000 pessetes/mes a l'alcalde i 30.000 als regidors. El regidor Pere Joan Chertó manifesta la sorpresa que li causa, al·legant que s'havia de fer dins de la campanya electoral.
VOTACIONS: S'aprova per majoria.

5.- Contractació d'urgència

La Presidència informa que, degut a la finalització del contracte de la netejadora Neus Garcia Gamarra, s'ha contractat d'urgència a Àngeles Benaiges amb un contracte temporal a temps parcial.

També, degut a la baixa de l'operari de l'Ajuntament que recull la brossa i a la baixa del funcionari que s'ocupa de les lectures dels comptadors, s'ha contractat d'urgència a César March Case amb un contracte temporal per circumstàncies de la producció.

Tenint en compte que l'oficina municipal està sense auxiliar administrativa, se'n contractarà d'urgència una per cobrir la vacant fins que es convoqui l'oposició.

6.- Depuradora biològica

El regidor José Ramon Pellissa proposa que, donat que la Generalitat va aprovar la construcció d'una planta depuradora biològica al Pinell, s'acordi donar suport.

S'APROVA, per unanimitat.

8.- Sol·licitud d'una subvenció d'Ensenyament per centres escolars de 0 a 3 anys.

S'ACORDA, per unanimitat.

9.- Sol·licitud d'una subvenció del Ministerio de Interior de protecció civil per municipis inclosos en zones d'emergència nuclear amb la finalitat d'adquirir vehicles tot terreny

S'ACORDA, per unanimitat.

10.- Informació de les Jornades Martinellianes

La Presidència informa que els dies 10, 11 i 12 de juliol es celebraran les II Jornades Martinellianes al Pinell de Brai. A la cloenda assistiran, entre altres personalitats, el senyor Mariné, President de la Diputació, i el senyor Federico Mayor Zaragoza (Ex-Secretari General de la Unesco).

11.- Adhesió a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques

S'APROVA, per unanimitat.

12.- Moció de l'Associació Catalana d'Amics del Poble Saharai

Vista la moció enviada per l'Ajuntament de la Fatarella, que diu:

"Reunida l'Assemblea General l'ACAPS, el 29 i 30 de gener de 2000, s'ha acordat:

Primer.- Reiterar el dret inalienable del poble saharai a un referèndum d'autodeterminació d'acord amb els criteris signats a Houston al setembre de 1998.

Segon.- Reconèixer els esforços realitzats per la RASD i el Front Polisario, com a legítims representants del poble saharai, per tal de salvar el Pla de pau i garantir la celebració del referèndum en unes condicions de justícia i transparència.

Tercer.- Condemnar les maniobres obstructionistes que sistemàticament ha realitzat el govern del Marroc per tal d'impedir l'autodeterminació del poble saharai.

Quart.- Expressar el nostre rebuig als acords econòmics, bilaterals de la UE amb el Marroc, que disposem de les riqueses d'un territori que està en litigi.

Cinquè.- Denunciar davant de l'opinió pública la complicitat del govern espanyol, que en virtut d'una falsa neutralitat es desenten de la sort d'un territori i d'una població sobre la qual encara avui té responsabilitats històriques, ètiques i polítiques".

S'APROVA, per unanimitat, donar suport al poble saharai.

13.- Proposta de desagrupació de la secretaria amb Prat de Comte

Des de que l'anterior secretari-interventor de l'Agrupació de Secretaries Pinell de Brai-Prat de Comte va sol·licitar excedència voluntària, cada un d'aquests municipis té personal propi que fa les funcions de secretaria-intervenció.

S'ACORDA, per unanimitat, sol·licitar la desagrupació dels dos municipis.

16.- Aclariments de l'acta 4-10-99 sobre l'actuació del metge

El regidor Antonio Borràs vol aclarir que la menció que es va fer en el punt de precs i preguntes de l'acta 4-10-99, es referia al metge que estava substituint al titular Paco Fustero i no a aquest darrer.

17.- Precs i preguntes

La Presidència informa que s'ha detectat una infracció en un comptador d'aigua (s'havia fet un pont abans i després del comptador de manera que l'aigua no passava per aquest). S'obrirà el corresponent expedient per fer la corresponent liquidació i/o sanció.

S'informa que s'ha detectat que no s'havien passat els rebuts de l'aigua del 4 trimestre del 99. S'hauran de passar, coincidint amb els del primer i segon trimestre del 2000. Es procurarà que hi hagi un marge temporal entre ells. Es farà una nota explicativa a la població.

S'informa que s'han practicat les oportunes liquidacions de taxa a les empreses d'extracció d'àrids del terme municipal.

El regidor José Ramon Pellissa informa que aquest any, a festes, es farà una festa per la gent gran.

Acta sessió plenària de caràcter ordinaris del 13 de juliol de 2000

Absents: Magda Ferré Serrà, per baixa per maternitat.

1.- Acta de la sessió anterior (30-6-00)

El regidor Pere Joan Chertó demana que, al punt referent a les retribucions dels càrrecs electes, consti que els regidors Pere Joan Chertó, Magda Ferré i J. Baptiste Martinez van votar en contra i tots els altres a favor.

S'ACORDA incloure-ho i aprovar-la, per unanimitat.

2.- Aprovació del pressupost del 2000. Plantilla i relació de llocs de treball

Per al proper pressupost, s'intentarà elaborar una proposta que reparteixi la despesa per regidories. El pressupost és restrictiu a causa del dèficit que es ve des de fa anys i que s'ha d'intentar d'eliminar.

El regidor Pere Joan Chertó diu que es fa difícil d'aprovar-lo perquè no està desglossat per partides. Des de 1995 el dèficit augmenta, almenys, en 6 milions anuals.

S'APROVA per majoria, abstenint-se Chertó i Martínez i votant a favor la resta.

La Presidència explica que s'ha aconseguit amortitzar el lloc de treball de Benaiges Salaet, ja no era necessari i comportava una despesa d'almenys unes 60.000 pessetes mensuals a l'Ajuntament.

Resum d'ingressos per capítols

Capítol I:	
Impostos directes:	14.676.019
Capítol II:	
Impostos indirectes:	3.000.000
Capítol III:	
Taxes i altres ingressos:	31.233.466
Capítol IV:	
Transferències corrents:	20.000.000
Capítol V:	
Ingressos patrimonials:	750.000
Capítol VI:	
Vendes:	100.000
Capítol VII:	
Transferències de capital:	39.200.000
Capítol IX:	
Passius financers:	100.000
Total pressupost d'ingressos:	109.059.485

Resum de despeses per capítols

Capítol I:	
Despeses de personal:	14.000.000
Capítol II:	
Desp. en béns corrents i serveis:	23.500.000
Capítol III:	
Despeses financeres:	500.000
Capítol IV:	
Transferències corrents:	400.000
Capítol VI:	
Inversions reals:	43.300.000

Capítol IX:
Passius financers: 750.000
Total pressupost de despeses: 82.450.000

La plantilla per al 2000 és:

Personal funcionari

- Secretària-Intervenció B. Concurs. Vacant.
- Auxiliar D. Oposició. Vacant.
- Tècnic manteniment escomeses E. Oposició. Daniel Saura Roqueta.

Personal laboral

- Vigilant serveis varis. Temporal. Vicent Cobo Vandellòs.
- Auxiliar serveis aigua. Temporal. Manuel Garcia González.
- Professora plàstica. Temporal/TP. Rosa Mª Avante Papasseit
- Neteja. Temporal/TP. Antònia Aroca Montaña, Elàdia Rodríguez Resino i Àngeles Benaiges Martí.
- Ajudant biblioteca. Temporal/TP. Elàdia Borràs Arnal.

3.- Aprovació de l'oferta pública d'ocupació per al 2000 i de les bases de les proves per a la selecció de personal

Les places de secretari-interventor i auxiliar administratiu de l'Ajuntament resten vacants per excedència voluntària i estan ocupades de forma interina i temporal, respectivament.

S'APROVA, per unanimitat, l'oferta pública d'ocupació per al 2000, convocant les proves de selecció i aprovant-ne les bases.

L'oferta pública d'ocupació serà:

Funcionaris de carrera:

- 1 secretari-interventor interí B. Concurs lliure.
- 1 auxiliar administratiu D. Concurs-oposició lliure.

4.- Aprovació de les modificacions de les normes urbanístiques

Atès el que s'expressa a les Memòries Justificatives de les modificacions puntuals de les normes subsidiàries corresponents a l'Avinguda Generalitat, carrer Santa Magdalena i carrer Pilonet, així com la de la modificació puntual de les normes subsidiàries corresponents al celler cooperatiu (unitat de subministrament de carburants).

S'APROVEN inicialment, per unanimitat.

5.- Aprovació de sol·licitud FEDER

ACORDS:

Primer.- Aprovar la incorporació de l'actuació local al projecte "Programa comarcal de promoció econòmica i desenvolupament local de la Terra Alta", per la primera fase del període 2000-2006, assumint les actuacions locals pròpies i liderat pel Consell Comarcal en la seva integritat, als efectes de la seva presentació a la Direcció General d'Administració Local.

Segon.- Aprovar els Convenis de cooperació interadministrativa entre el Consell Comarcal i aquest Ajuntament, de regulació de continguts obligacions mutus que derivaran de la presentació i, si s'escau, l'execució del Programa comarcal de promoció econòmica i desenvolupament local, per la primera fase del període 2000-2003.

Acta sessió plenària de caràcter extraordinari del 27 de juliol 2000

1.- Aprovació del plec de clàusules administratives i convocatòria de concurs per la contractació de l'obra: Centre, fase I

S'ACORDA per unanimitat.

Acta sessió plenària de caràcter extraordinari del 22 de setembre 2000

Absents: Ramon Olesa Montagut, per malaltia.

1.- Condemnar enèrgicament l'atemptat terrorista d'ETA del 21 de setembre en el qual va morir assassinat el regidor del PP, José Luis Ruiz Casado, de Sant Adrià del Besòs

S'APROVA per unanimitat.

2.- Manifestar la solidaritat d'aquest ajuntament a la família del regidor assassinat, a la població de Sant Adrià i al seu consistori municipal

S'APROVA per unanimitat.

3.- Manifestar el rebuig d'aquest ajuntament al terrorisme i la violència d'ETA, i convocar a la població per que, a les 12 h. del dia 22 es concentrin silenciosament davant de l'ajuntament durant cinc minuts

S'APROVA per unanimitat.

Acta sessió plenària de caràcter ordinari del 26 d'octubre 2000

Absents: Ramon Olesa Montagut i Teresa Melich.

1.- Aprovació, si s'escau, d'actes de sessions anteriors

Acta de 13-7-2000.

El regidor Pere Joan Chertó proposa que l'acta no s'aprovi perquè no reflexa el que es va dir, es transcriuen les frases parcialment.

S'APROVA, per unanimitat, refer-la i tornar-la a sotmetre a votació a la propera sessió ordinària.

Acta de 27-7-2000 i de 22-09-2000

S'APROVEN per unanimitat.

4.- Dies festius per a l'any 2001

S'APROVA, per unanimitat, assenyalar els dies 27 d'abril i 2 de novembre com a festius per a l'any 2001.

5.- Aprovació de l'obra de l'Església

Els serveis tècnics han presentat les certificacions de l'obra de l'Església, fase 1 (4.499.092) i fase 2 (4.499.092).

El regidor Pere Joan Chertó demana que se li expliqui perquè superen els 8.000.000 pessetes si el cost de l'obra que es va aprovar no

superava els 6.000.000. L'alcalde, Pere Martí, es compromet a fer-li la consulta a l'aparelladora municipal que les ha confeccionat.

S'APROVEN, per unanimitat, sempre i quan no superin els 6.000.000.

6.- Al·legacions al Projecte d'Instal·lacions Esportives de Catalunya (PIEC)

El PIEC no contempla com a necessitats ni la construcció de la pista polisportiva ni l'arranjament i millora del pavelló municipal.

S'APROVA, per unanimitat, fer al·legacions:

Primer.- Pista polisportiva

L'Ajuntament ha vingut fent un esforç per tenir un complex esportiu municipal ben equipat, amb camp de futbol (ja existent), piscina (també existent), pavelló polisportiu cobert (existent però greument mancat de millora) i pista polisportiva (inexistent).

Aquest complex, a més de respondre a les necessitats d'equipaments esportius (que a la majoria de pobles de la Terra Alta estan garantides), forma part d'un projecte de gran interès, el turístic.

Actualment, la població no compta amb instal·lacions hoteleres, per la qual cosa, i amb els ajuts institucionals, l'Ajuntament iniciarà prouperament les obres per la construcció d'una àrea d'acampada, situada al costat del complex esportiu municipal. Això suposarà que el municipi podrà obrir les seves portes al turisme de grup, lo que vindrà a suposar una millora important en l'economia d'aquesta població.

Segon. - Millora del pavelló polisportiu municipal

L'Ajuntament compta amb un pavelló polisportiu municipal, però, per qüestions pressupostàries, va quedar en el seu moment inacabat.

Aquest precisa, urgentment, l'acabament de l'exterior de l'edifici (avui sols existeix una paret sense lluir ni pintar, que li dona una imatge d'abandonament lamentable) que suposaria, a més de la millora estètica general de l'edifici, la necessària protecció de l'estructura, que, amb el temps, es veurà greument afectada per les inclemències climàtiques.

I, precisa de l'acabament de l'interior (que també és, simplement, una paret amb un sostre): lluïment i pintura de les parets, instal·lació de proteccions pels llums i de vidrieres de portes i finestres. Aquestes millores farien que el pavelló es pogués utilitzar amb totes les seves possibilitats, cosa que avui és pràcticament impossible.

Per tot això, aquest Ajuntament sol·licita la inclusió de la pista polisportiva i la millora del pavelló com a equipaments necessaris.

La Presidència explica que, des de la Generalitat, Direcció General d'Esports, hi ha el compromís verbal de subvencionar el 50% de la pista polisportiva. Prouperament sortiran les bases de les subvencions.

7.- Al·legacions al projecte de delimitació de zones PEIN

Atès que ha estat aprovat inicialment el Pla especial de delimitació definitiva dels espais del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN)

Serres de Cardó-el Boix, Serres de Pàndols-Cavalls i Barrancs de Sant Antoni-Lloret-La Galera.

S'ha obert un termini d'audiència als ens locals amb territoris inclosos en l'àmbit del Pla per tal de formular al·legacions.

S'APROVA presentar al·legacions.

VOTACIONS: En contra, els tres regidors del grup ULPTA. A favor, la resta.

La Presidència explica que les al·legacions es fan amb l'objectiu d'assegurar la construcció de parcs eòlics a les zones que delimita el Pla. El regidor Pere Joan Chertó explica que el grup d'ULPTA és reticent als parcs eòlics, especialment a la Serra de Cavalls.

8.- Al·legacions a les atribucions de subvencions POISC

S'ha rebut l'atribució inicial del POISC, Quadrienni 2000-2003 i formulació inicial dels anys 2000 i 2001, amb les subvencions:

Programa	Anualitat	Títol	Pressupost	Subvenció
AT	2003	Arranjament Bassa	3.887.837	2.915.877
PG	2001	Centre Polivalent: 1ª fase	19.660.890	14.745.667
PG	2002	Centre Polivalent: 2ª fase	18.560.031	4.083.206

A efectes de finançament seria més convenient el repartiment de la subvenció:

Programa	Anualitat	Títol	Pressupost	Subvenció
AT	2003	Arranjament Bassa	3.887.837	2.915.877
PG	2001	Centre Polivalent: 1ª fase	19.660.890	9.828.873
PG	2002	Centre Polivalent: 2ª fase	18.560.031	9.000.000

S'ACORDA:

Primer: Presentar al·legacions a aquesta atribució inicial.

Segon: Presentar aquest acord, per la seva ratificació, al proper ple ordinari.

VOTACIONS: S'aprova, per unanimitat i es ratifica en el seu contingut.

9.- Aprovació del text de la Memòria valorada de l'obra "arranjament entorn de les cases penjades" presentat per l'aparelladora municipal, amb un pressupost d'execució material de 1.805.722 pessetes.

S'APROVA inicialment, per unanimitat.

10.- Sol·licitud de subvenció del Pla d'ocupació

S'APROVA, per unanimitat, sol·licitar una subvenció destinada a la contractació de treballadors desocupats per a la realització d'obres i serveis d'interès general i social. L'obra "Arranjament de l'entorn de les cases penjades" s'adapta a aquest tipus de subvencions.

11.- Adhesió al Patronat César Martinell

Per promocionar l'obra de César Martinell, l'Associació César Martinell ha fomentat la creació del Patronat d'Honor de la Ruta Martinell.

S'APROVA, per unanimitat, l'adhesió de l'Ajuntament a aquest Patronat, i la designació del regidor J. Ramon Pellissa com a representant de l'entitat en aquest Patronat.

12.- Moció de l'Associació Catalana de Municipis sobre el nou format de les matrícules dels vehicles

El govern de l'Estat espanyol ha reformat el sistema i el disseny de les plaques de les matrícules dels vehicles, per adaptar-se al reglament comunitari que recomana la incorporació de l'escut de la UE i la inicial en blanc de l'estat corresponent sobre la banda blava distintiva de la UE, sense que obligui a escollir cap sistema en concret.

El govern no preveu que les noves matrícules incorporin la inicial de les Comunitats Autònomes, tal i com havia anunciat.

La incorporació d'aquesta inicial serviria per homologar l'Estat espanyol al model ja utilitzat per altres estats de la UE, com el vehicles dels llaenders alemanys, que porten els emblemes federals, els de França que

incorporen el número del departament, els de Irlanda on hi figura la inicial del comtat o els de Itàlia on hi figura els distintius regionals.

El nou disseny, vigent des del 18 de setembre, obliga a què les noves matrícules automobilístiques incloguin la "E" d'Espanya.

ACORDS:

Primer.- Manifestar el rebuig al sistema de plaques de matrícules impositat que exclou els distintius o símbols de les Comunitats Autònomes, no respectant la plurinacionalitat de l'Estat espanyol reconeguda constitucionalment i suposant un greu atemptat a la identitat de Catalunya.

Segon.- Demanar al govern de l'Estat que substitueixi el sistema de plaques de matrícula per un altre on es visualitzin els distintius o símbols de les Comunitats Autònomes, homologant-se al model ja utilitzat per altres estats de la UE.

Tercer.- Comunicar aquest acord al Ministeri de l'Interior i a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

VOTACIONS: voten a favor tots, excepte J. Ramon Pellissa, que s'absté.

13.- Moció de l'Associació Catalana de Municipis sobre el preu del gas-oil

ACORDS:

Primer.- Demanar al govern de l'Estat espanyol que adopti les mesures necessàries per reduir els efectes que l'augment del preu del gas-oil està produint en els sectors de transport per carretera, agrari i pesquer reduint els signes, índexs o mòduls de l'IRPF, reduir l'IVA que els afecta, aplicar l'IVA només sobre el preu de cost del carburant o creant un impost especial sobre hidrocarburs variable que mantingui constant l'ingrés unitari de l'Estat, fent constant la suma d'IVA més impost especial.

Segon.- Instar el govern de l'Estat per que incrementi les mesures per facilitar una major competència en totes les fases del mercat d'hidrocarburs líquids, al mateix temps que adopta les actuacions necessàries en ordre a reforçar el respecte de la normativa de la lliure competència per part dels operadors del mercat d'hidrocarburs.

Tercer.- Comunicar aquest acord al Ministeri d'Economia del govern de l'Estat espanyol i a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

VOTACIONS: voten a favor tots, excepte J. Ramon Pellissa, que s'absté.

14.- Moció de la Federació de Municipis sobre la modificació de la Llei del Sòl

ACORDS:

Primer.- Rebutjar l'aprovació dels Reials decrets llei 4/2000, de mesures urgents de liberalització en el sector immobiliari i transports, el 6/2000, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis per quant l'aplicació de les disposicions vulneren l'autonomia local, afectant el nucli bàsic de l'acció de govern dels ajuntaments.

Segon.- Fer palès al govern de l'Estat el nostre rebuig per la publicació i l'entrada en vigor dels RD lleis 4/2000 i 6/2000, atès que no han estat consultats ni debatuts en la Comissió Nacional d'Administració Local.

Tercer.- Manifestar el nostre compromís de continuar treballant per millorar la qualitat de vida en el nostre municipi, tot i el llastre que representen les mesures contemplades en els RD 4/2000 i 6/2000 per portar a terme un ordenament correcte de la ciutat.

Quart.- Afirmar rotundament que el preu de l'habitatge no s'abaratirà amb aquesta mesura. La incidència del preu del sòl en el preu final no determina la inflació de pres en el mercat de l'habitatge. Això és conseqüència no tant dels costos de l'edificació com del que el comprador estigui disposat a pagar.

Cinquè.- Declarar que la manera més adient de fer possible l'accés a un habitatge digne és la promoció d'habitatges de preu oficial i de declarats protegits (abans preu taxat), així com l'increment d'habitatges en lloguer en gran recessió en aquests moments. A més, una política sostenible en habitatge ha de preveure i promoure la rehabilitació.

Sisè.- Comunicar a tota la ciutadania el nostre temor que l'aplicació d'aquestes mesures produeixin danys irreparables tant al medi ambient com a la vida quotidiana i que els únics beneficiats siguin els grans propietaris de sòl i els promotors immobiliaris que així podran veure incrementats els seus guanys mitjançant l'especulació.

Setè.- Instar al Govern de la Generalitat i al Parlament de Catalunya per que defensin les seves competències afectades per les mesures adoptades en els RD llei esmentats.

Vuitè.- Demanar als Grups Parlamentaris del Congrés de Diputats i del Parlament de Catalunya la interposició de les accions procedents i el recurs oportú, en defensa de l'autonomia local i de les competències municipals.

Novè.- Interposar, si és procedent, el recurs de conflictes corresponent en defensa de l'autonomia local, davant del Tribunal Constitucional, contra aquests RD lleis.

Desè.- Delegar a la Federació de Municipis de Catalunya, en nom d'aquest Ajuntament, la sol·licitud de demanda al Consejo de Estado del dictamen previ a la formalització del recurs de conflicte en defensa de l'autonomia local.

VOTACIONS: A favor tots, excepte JR Pellissa, que vota en contra.

15.- Sol·licitud de subvenció per activitats de plàstica a l'escola i contractació de la professora

S'ACORDA:

Primer: Sol·licitar la subvenció per l'activitat de plàstica al Col·legi César Martinell d'un 50% del cost d'una professora de plàstica a temps parcial, amb un contracte temporal d'octubre a juny, amb un pressupost de 529.000 pessetes.

	<i>Mensual</i>	<i>Global</i>
Sou professora	42.000	378.000
Despesa seguretat social	16.800	151.200
Total despesa	58.800	529.000

VOTACIONS: S'aprova, per unanimitat.

16.- Precs i preguntes

S'informa que ja es té la proposta de contracte d'estalvi d'energia elèctrica. L'empresa farà la inversió que calgui i l'Ajuntament li abonarà una part de l'estalvi real que s'aconsegueixi.

Es comunica la quantitat que rebrà l'Ajuntament del PAM (uns 16.000.000). Servirà per finançar la part que queda pendent del càmping i una part de l'escola-bressol, canviar les plaques dels carrers i pavimentar dos carrers que falten.

S'informa que Sanitat ha demanat que s'instal·li un petit congelador a l'escorxadador per guardar (i poder analitzar) parts dels animals sacrificats (com ara les melses).

S'informa que, per part de Juan José Amposta, s'ha presentat un escrit a l'Ajuntament:

"A la atención de los señores concejales en pleno municipal:

Me dirijo a ustedes por las siguientes razones que me tienen intrigado o, mejor dicho, que no encuentro normales dentro del Municipio:

1.- Que se autorizen vados en las carnicerías, como la de la familia Martí, ya que los coches no pueden entrar dentro del recinto y solamente sirve para aparcar el dueño.

2.- Que se autorizen corrales de ganado de nueva habitabilidad a 50 metros del pueblo cuando hay una ley que lo prohíbe a 1.000 metros del mismo.

3.- Si se han recalificado los terrenos de la parte izquierda de la calle Tortosa ya que allí se ha construido un edificio en dos veces que alberga un taller de bobinajes en los bajos y la primera planta está preparada y distribuida

exteriormente para albergar una gran mansión y según tengo entendido con permiso de construcción de almacén agrícola, con la consiguiente negativa del técnico municipal ya que rompe toda estética de la calle al estar en diagonal a la misma y no responder a la línea de la misma.

4.- Que estén tiendas y locales de negocio abiertos sin ningún permiso de apertura municipal, habiendo gran variedad de ellos: de ropa, fitosanitarios, estética y bares, como por ejemplo el bar Nou, ya que debe haber bastante misterio, pues cada vez que se cambia una máquina tragaperras tiene que firmar el consiguiente permiso otra persona ajena a la arrendataria.

5.- Que los empleados municipales guarden un poco sus principios, ya que unas palabras pueden romper ilusiones de padre y sorpresas de hijo y desbaratar alguna compra.

Ante tales incógnitas me dirijo a ustedes para que me aclaren o corrijan al Señor que las deja hacer.

Sin nada más por el momento y guardándoles todo el respecto que se merecen, atentamente: Juan José Amposta Borràs"

L'Alcalde contesta la carta, afegint que les coses s'han fet sempre amb acord del Ple Municipal:

- El qual: té raó en que se'n fa un mal ús d'aquest qual (que, com tots els altres, va ser acordat en Ple municipal) però l'Ajuntament no compta amb un municipal que ho pugui controlar.

- Els corral: no s'ha atorgat cap llicència per cap corral. L'Ajuntament no té constància de que n'hi hagi cap de nou.

- La casa: es va presentar en el seu moment l'oportú projecte i la llicència es va aprovar al Ple, previ informe favorable de l'aparelladora municipal.

- Botigues i establiments il·legals: qualsevol persona pot denunciar si hi ha algun establiment que no estigui donat d'alta d'IAE. Respecte al Bar Nou, té la llicència d'obertura en tràmit però el local té les condicions per ser legal.

- I, respecte del fet (que ell argumenta) que per part de l'administrativa de l'Ajuntament s'hagi descobert la compra del cotxe al seu fill, si bé no és una actuació del tot correcta, és evident que se li ha donat una importància que no té, i que ha estat motivada, precisament, per la confiança entre els joves.

La regidora Magda Ferré recorda que es va acordar tancar el recinte de la zona d'escombreries. Es lamenta de que està molt brut. L'Alcalde recorda també que els contenidors se segueixen utilitzant malament. La Junta de Residus va visitar el poble i es va queixar del mal ús que es feia dels contenidors, a més de comprometre's a tancar-ho. Ara, s'estan netejant els voltants. Després plantaran arbres.

Magda Ferré diu que s'haurien de demanar més contenidors de plàstic. Pere Martí diu que s'han demanat un de cartró, dos de plàstic i un altre per la via verda. Batiste Martínez diu que se'n hauria de demanar un de fitosanitari. S'acorda demanar-lo.

Batiste Martínez avisa de que, quan es podin les moreres del parc, s'hauria de tenir en compte que si es poden lligant unes rames

amb les altres s'aconseguiria més ombra als bancs. S'acorda consultar algun tècnic sobre el tema.

Acta sessió plenària de caràcter extraordinari del 14 de novembre 2000

Absents: Pere Joan Chertó Vallespí, Ramon Olesa Montagut i Teresa Melich

1.- Estatuts del Consorci per la museïtzació de la Batalla de l'Ebre

S'APROVA, per unanimitat, l'adhesió al Consorci per la museïtzació de la Batalla de l'Ebre, amb el condicionant de que s'han de sotmetre a l'aprovació del ple de l'ajuntament totes les actuacions que s'hagin de realitzar dins del terme municipal.

Respecte als estatuts, per unanimitat, no s'aproven, la composició, tant de la Junta General com del Consell d'Administració no és representativa dels pobles adherits.

La Presidència fa constar que aquesta adhesió al Consorci ha d'estar condicionada a que aquest ens no ha d'afectar ni dificultar, la implantació i desenvolupament de parcs eòlics a la zona.

VOTEN a favor d'aquesta proposta tots, menys Magda Ferré i J. Batiste Martínez que voten en contra.

2.- Obertura pública del concurs de contractació de l'obra Centre: fase 1

Sols existeix una única proposta, la de l'Enrique Martínez Aragonès (18.094.727).

S'APROVA, per unanimitat, adjudicar-li l'obra.

3.- Ubicació d'una depuradora biològica

La Presidència informa que la depuradora no pot ubicar-se a la zona que inicialment s'havia previst, per qüestions tècniques.

S'APROVA, per unanimitat, que els tècnics corresponents triïn la finca que convingui més.

Acta sessió plenària de caràcter extraordinari del 24 de novembre del 2000

Absents: Pere Joan Chertó Vallespí

1.- Condemnar enèrgicament l'atemptat terrorista d'ETA en el qual va morir assassinat Ernest LLuch

S'APROVA, per unanimitat.

2.- Manifestar la solidaritat de l'Ajuntament a la família de LLuch i al partit socialista

S'APROVA, per unanimitat.

3- Manifestar el rebuig de l'Ajuntament al terrorisme i la violència d'ETA, i convocar a la població per a que, a les 13 h. es concentrin silenciosament davant de l'ajuntament durant cinc minuts.

S'APROVA, per unanimitat.

MEDICINA I SALUT

FATIGA OCULAR I TREBALL AMB PANTALLA DE L'ORDINADOR

SI VOSTÈ UTILITZA UNA PANTALLA DE VISUALITZACIÓ AL TREBALL EN EL SEU TEMPS LLIURE:

Aquesta activitat realitzada de forma permanent, li pot conduir amb el temps a sentir molèsties que es caracteritzen pels símptomes següents: Molèsties oculars

Símptomes oculars i visuals

Visió borrosa, visió doble, sensació de tensió ocular, ulls cansats i molèsties a la llum.

Dolor ocular, sensació de sorra fina, secor, irritació ocular, ulls rojos, sensació de coïssor, parpelles pesades i llagrimaig.

EXPLICACIÓ:

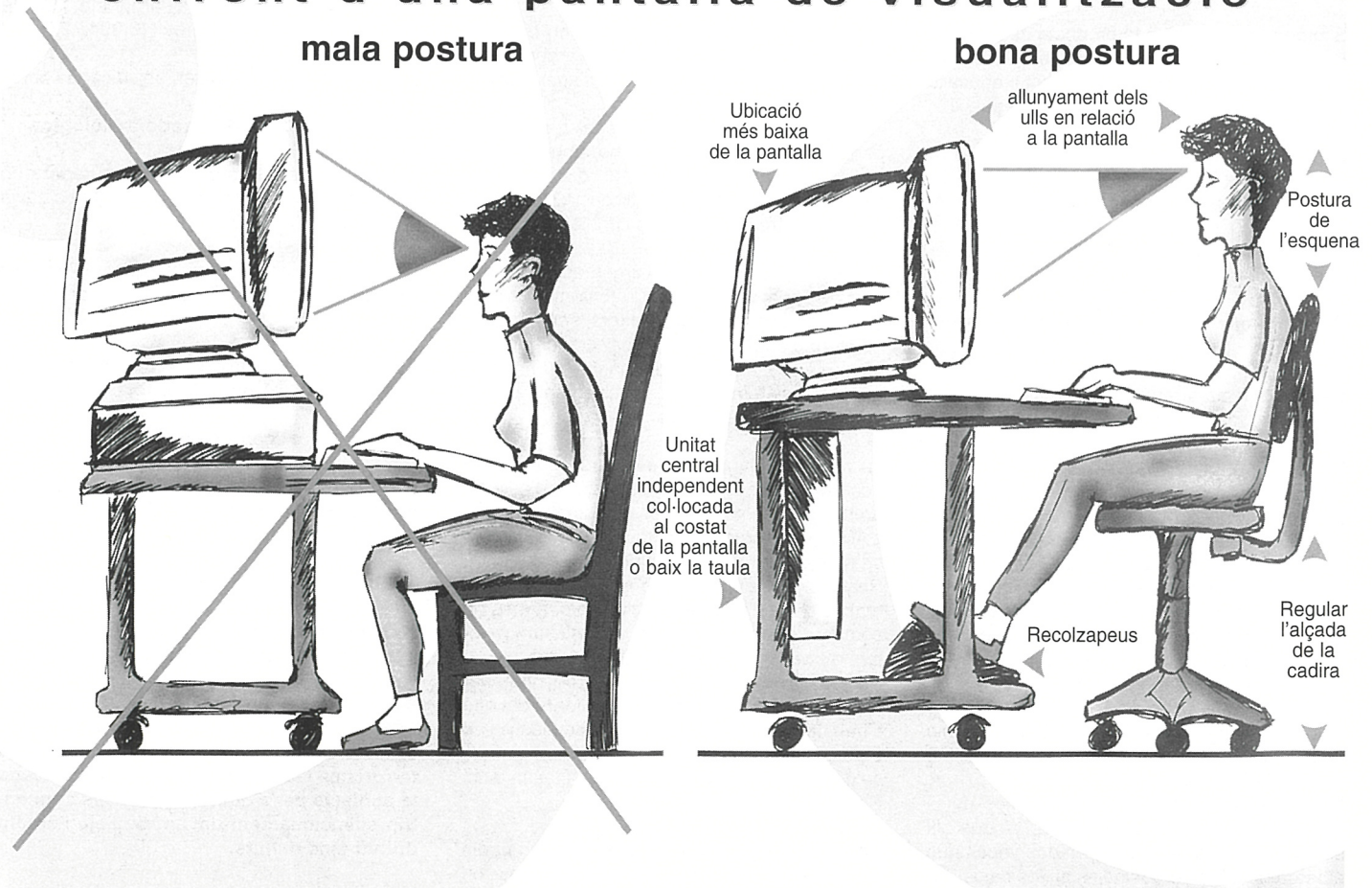
En efecte, una mala postura a l'hora d'utilitzar pantalles d'ordinador, afavoreix a l'evaporació de la llàgrima i pot causar una secor ocular, causa principal de **fatiga ocular i molèsties oculars**:

- La posició, amb la mirada lleugerament elevada en direcció a la pantalla, l'obliga a tenir les parpelles molt obertes, és a dir, a obrir desmesuradament els ulls.
- Així mateix, el fet de mantenir l'atenció de manera continuada comporta una reducció de la freqüència i amplitud del parpelleig.
- La major superfície ocular exposada i la disminució del parpelleig condueixen a una menor secreció llagrimal, i en conseqüència, a un augment de les molèsties oculars o fatiga visual.

Optimitzar la seva postura enfrent d'una pantalla de visualització

mala postura

bona postura

ALTRES TÍPUS DE MOLÈSTIES:

Síntomes

Generals: Mal de cap, basqueig i vèrtig.

Musculars: Rigidesa i mal d'espatlla, del coll, de l'esquena, del braç, del canell i de la mà.

Cutanis: Sensació de coïssor o punxades a la cara, secor, picador facial, rojors i inflamacions.

EXPLICACIÓ:

Alguns dolors muscul-esquelètics del canell tenen el seu origen en l'activitat amb pantalles d'ordinador:

- La duresa del teclat i el continu teclejat amb la falta de reposa-canells, aporta una tensió muscular i una reducció de la circulació sanguínia al nivell dels dits.

Aquestes molèsties condueixen una alteració de la mobilitat del canell i la sensibilitat de la mà.

- El clatell, les espatlles, i la part baixa de l'esquena també poden ser causants de rigideses musculars i rampes.
- La immobilitat prolongada, una mala condició d'adaptació del lloc de treball, feines monòtones poden provocar problemes de columna vertebral amb problemes a les vèrtebres cervicals i lumbars.

SOLUCIONS I CONSELLS PER MILLORAR LES SEVES CONDICIONS DE TREBALL

A l'entorn del treball

- Procurar un grau d'humitat adequat.
- Assegurar una correcta graduació dels sistemes de climatització i calefacció.
- Si és possible, airejar "naturalment" els locals per aconseguir un ambient tèrmic confortable.
- Preferible una il·luminació indirecta i poc intensa.
- Evitar els reflexos de les finestres i de les cortines de lamines horitzontals.

- Triar un mobiliari i pintura de parets de color mat, per evitar reflexos.
- Ubicar un lloc de treball perpendicular a la finestra.

L'organització del treball i de les feines corresponents

- Han de fer-se pauses durant la utilització de pantalles (15 minuts cada dos hores), combinant la posició i caminant de quan en quan. Alternar amb feines que no requereixin ordinador.
- Mirar lluny durant 10 o 15 segons de vegades per relaxar els músculs que ens permeten acomodar a la visió de prop.
- Ja que el parpelleig disminueix amb l'atenció i la llàgrima s'evapora més fàcilment, s'aconsella parpellejar intencionadament per almenys cada 5 minuts.
- Modificar el lloc de treball quan no hi hagin bones condicions d'adaptació per beneficiar el treballador i l'empresari.

El propi lloc de treball

- Triar un seient preferiblement amb bones condicions d'adaptació.
- Situar la pantalla en posició baixa amb relació a l'usuari amb un angle de 30°, distància ull / pantalla = 50 a 70 cm.
- Utilitzar una pantalla amb bona qualitat de resolució i contrast. Si no és possible reduir la llum ambient o utilitzar cortines que redueixin l'enlluernament, poden utilitzar-se filtres antireflexants davant de la pantalla.

És aconsellable que les persones que treballen amb pantalles de visualització, si pateixen molèsties, vagin a la consulta de l'oftalmòleg, per que controli o prescriuï la correcció refractiva adequada per a la visió de pantalles. A més a més, molts usuaris de pantalles que pateixen secor ocular, es podran beneficiar de la prescripció de l'hidratant ocular més indicat per a ell.

Dolores Pallarés Amposta
Carnisseria - Cansaladeria
i Congelats
ÀNGELS

C/ Miravet, 6. Tel. 977 42 62 89

FORN DE PA

Teresa Espinós Guari

C/ Forn, 2 - Tel. 977 42 61 11 - EL PINELL DE BRAI

Taller Mecànic
Eleuterio Serres Amposta

GA "TODÓ & SERRES"
GESTORIA ADMINISTRATIVA
Plaça Farola, 5 baixos
43780 Gandesa - TARRAGONA

 CAM Caja de Ahorros del Mediterráneo

Maria Borràs Amposta
Comestibles en general

C/ de la Font, 8. Tel. 977 42 62 67

FORN DE PA I PASTISSERIA

MONTAÑA

Plaça del Mercat, 2
Tel. 977 - 42 62 17

EL PINELL DE BRAI

Pa amb tomàquet i pernil

Carn a la brasa feta a la llenya

Venda de pernils i embotits a preu de magatzem

C./Constitució, 9. Tel. 977 42 61 95 - Pinell de Brai (Tarragona)

RESTAURANT BAR

ÀNGEL

ESPECIALITATS EN CUINA CASOLANA

local refrigerat

C/ Font, 10. Tel. 977 42 62 35
EL PINELL DE BRAI

FUSTERIA MECÀNICA
BAPTISTA VALLESPÍ ESPINÓS

C/ Pilonet, 19. Tel. 977 42 60 63

EL PINELL DE BRAI

 Caixa Tarragona
La nostra força!

PINTURES I DECORACIONS

SERRES

Camí de la Creu, 10
Tels. 977 42 60 34 - 977 42 60 05
EL PINELL DE BRAI

**COOPERATIVA
DE CONSUM
SANTA MAGDALENA**

C/ Tortosa, 4
Tel. 977 42 60 86

Perruqueria Unisex

CRIS

C/ Lleida, 26 Tels. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

CONSTRUCAT

TRANSPORTES

SERRESTRANS, S.L.

C. de la Font, 9 - 43594 EL PINELL DE BRAI (Tarragona)
Tels. 977 42 60 03 - 977 42 63 01

**GERMANS
FABREGAT,
C.B.**

**CONSTRUCCIONS EN
GENERAL**

C. Sta Magdalena, 18
Tels. 977 42 60 73 - 977 42 62 77
43594 **EL PINELL DE BRAI**

ELECTRICITAT I FONTANERIA

A&B C.B.

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA

C/ Pilonet, 13. Tel. 977 42 63 38

F A R M À C I A

**Laureano
Blanch
Eскурriola**

C/ Sant Jordi, 3 - Tel. 977 42 60 76

FELIU

Productos Refractarios

**MATERIALES DE ALTA CALIDAD
PARA LA INDUSTRIA**

Gres Rústico

EBRO

FÁBRICA
Carretera Gandesa, s/n
Tel. 977 42 62 46
Fax 977 42 63 27
EL PINELL DE BRAI (Tarragona)

OFICINAS Y ALMACÉN
Polig. Ind. El Canal, Nave 10
Ctra. Nac. 340 Valencia-Barcelona
Tel. 964 53 52 50
Fax 964 53 54 30
12540 VILLAREAL (Castellón)

Laureano Serres Montagut
Servicios informáticos
INTERNET
www.lasm.com

La informàtica al Pinell

www.lasm.com
laureano@lasm.com
tel. 977 42 63 56

REVISIÓ MÈDICA I PSICOTÈCNICA
PER A OBTENIR O RENOVAR
ELS PERMISOS DE CONDUIR I D'ARMES

CENTRE DE RECONeixEMENT MÈDIC "MÓRA D'EBRE"

Desde 1987 sempre al seu servei

Anselm Clavé, 1, 2n - 1a
Tel. 977 40 18 13
43740 MÓRA D'EBRE

Agraïm la seva confiança!!!!